

به نام خدا

مبانی رنگی

مدرس : الهه توبیها

در حیطه رنگ محققان و رنگ شناسان بسیاری از جمله یوهانس ایتن، جوزف آلبرز، دکتر ماکس لوشر، لودویک ویتگنشتاین، مانسل و... نظرها و تجربیات متنوع و ارزشمندی را مطرح نموده اند. یوهانس ایتن، یکی از معروف ترین محققان رنگ محسوب می شود و یکی از برجسته ترین مدرسان مدرسه باهاووس آلمان بوده که کتاب تئوری رنگ را تالیف نموده است.

محور تدریس ما بر اساس **قوانین رنگ ایتن** تدوین شده است:

رنگ ها از نظر ماهیت به دو دسته کلی تقسیم می شوند:

• رنگ های فام دار (کروماتیک) یا دارای رنگدانه

• رنگ های بی فام (آکروماتیک) یا فاقد رنگدانه

چرخه یا دایره رنگ (color wheel) نموداری است که طیف رنگ های اصلی را نمایش می دهد و نوع ارتباط این رنگ ها با همدیگر را مشخص می کند. به طور سنتی ، همجواری بسیاری از رنگ ها در کنار همدیگر به شکل چشم نوازی دیده می شود. در اصطلاح این رنگ ها با همدیگر در هارمونی (Harmonies color) هستند.

این چرخه شامل سه گروه رنگی است:

رنگ های اصلی

رنگ های فرعی

رنگ های میانی

رنگ های اصلی

اولیه

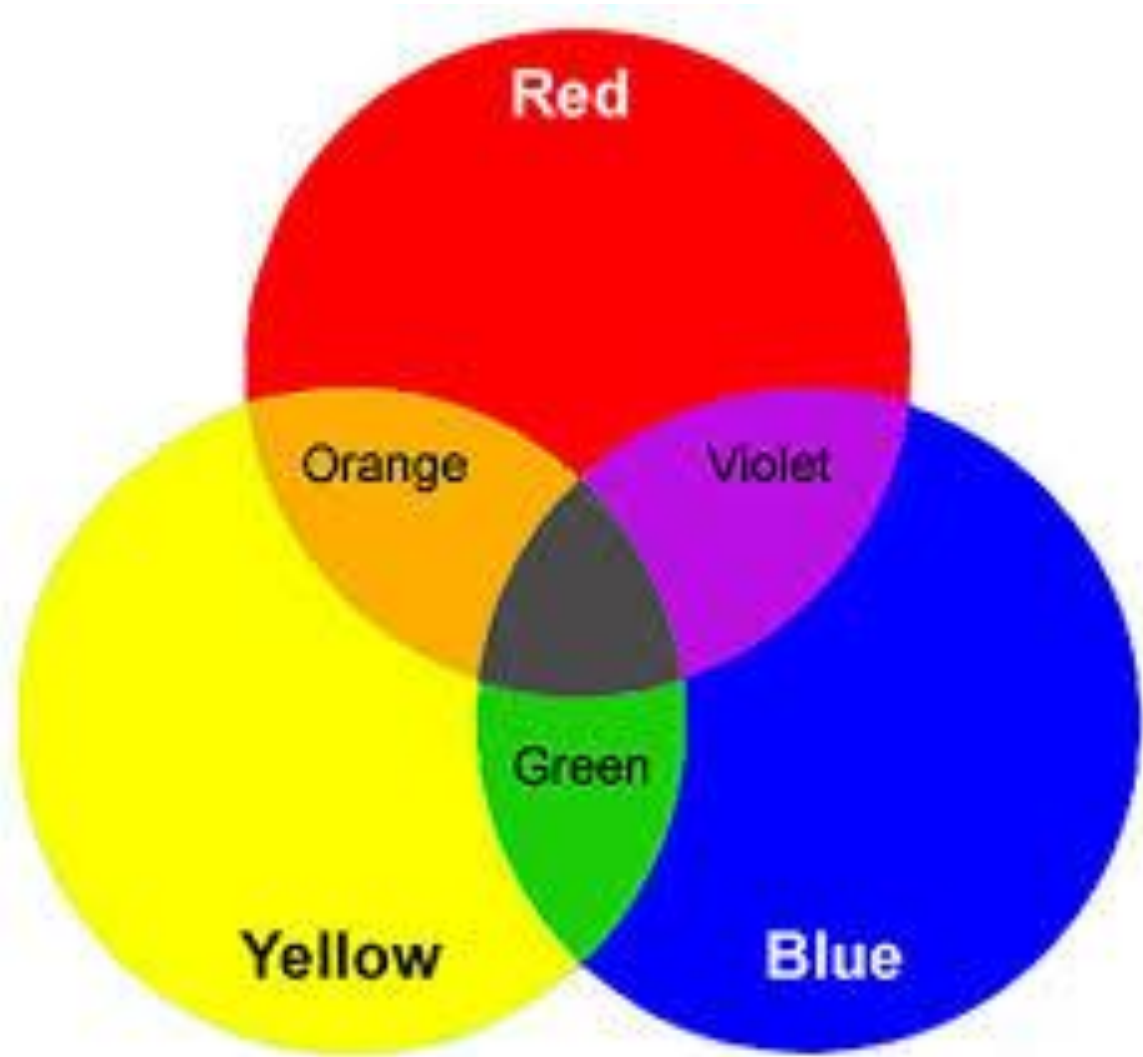
RED YELLOW BLUE = RYB

رایج ترین مدل چرخه ی ۱۲ رنگی بر اساس مدل رنگی RYB است. از کنار هم گذاشتن اول اسم سه رنگ اصلی **قرمز**، **زرد** و **آبی** در انگلیسی RYB بدست می آید.

رنگ های اصلی سه رنگ **قرمز**، **آبی** و **زرد**؛ رنگهای خالص بوده و از ترکیب هیچ رنگ دیگری به دست نمی آیند.

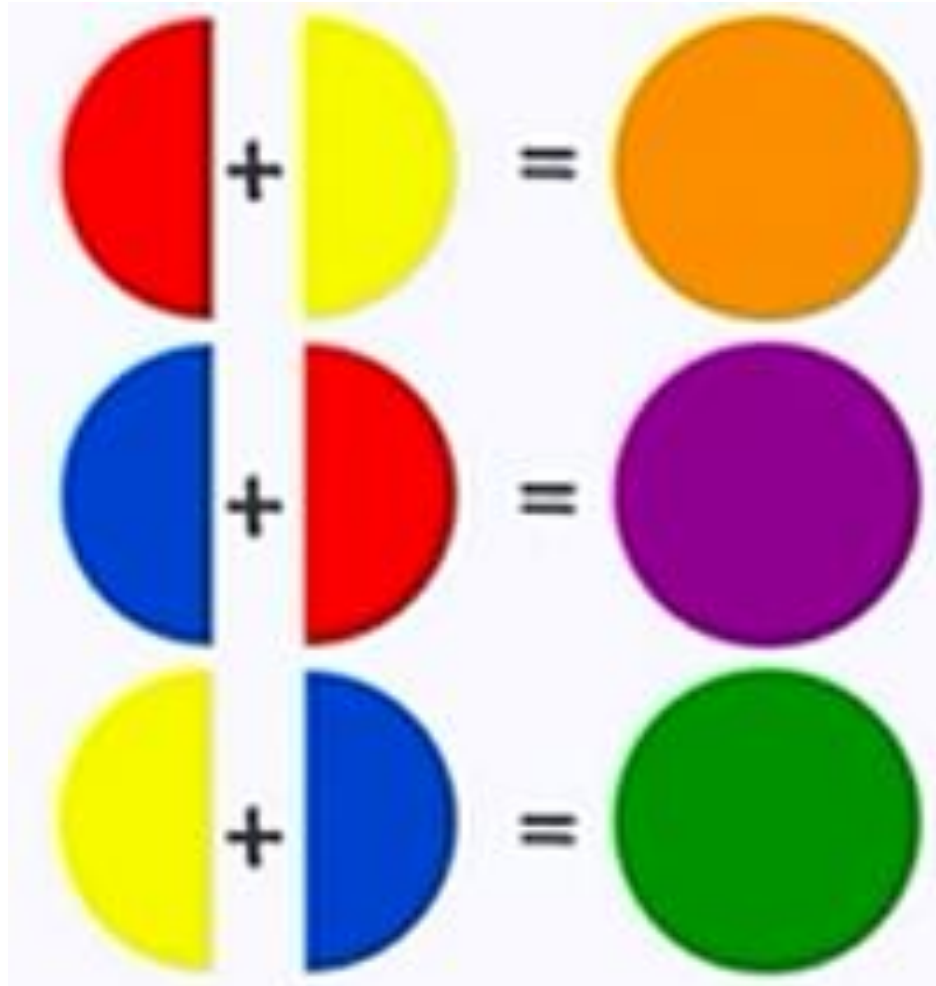

رنگ های اصلی رنگ های پایه ای هستند، که همه ی رنگ های چرخه رنگ از ترکیب این سه رنگ تشکیل می شوند.

و اگر سه رنگ اصلی با هم مخلوط شوند نتیجه کار رنگ خاکستری تیره فام دار (یا به قولی دیگر سیاه یا قهوه ای) است.

رنگ های فرعی

ثانویه

از ترکیب مساوی دو رنگ اصلی رنگهای ثانویه
به دست می‌آید. **نارنجی**، **بنفش** و **سبز** رنگهای
ثانویه هستند.

این رنگ ها در چرخه رنگ به طور مستقیم در برابر رنگ های اصلی قرار می گیرند.

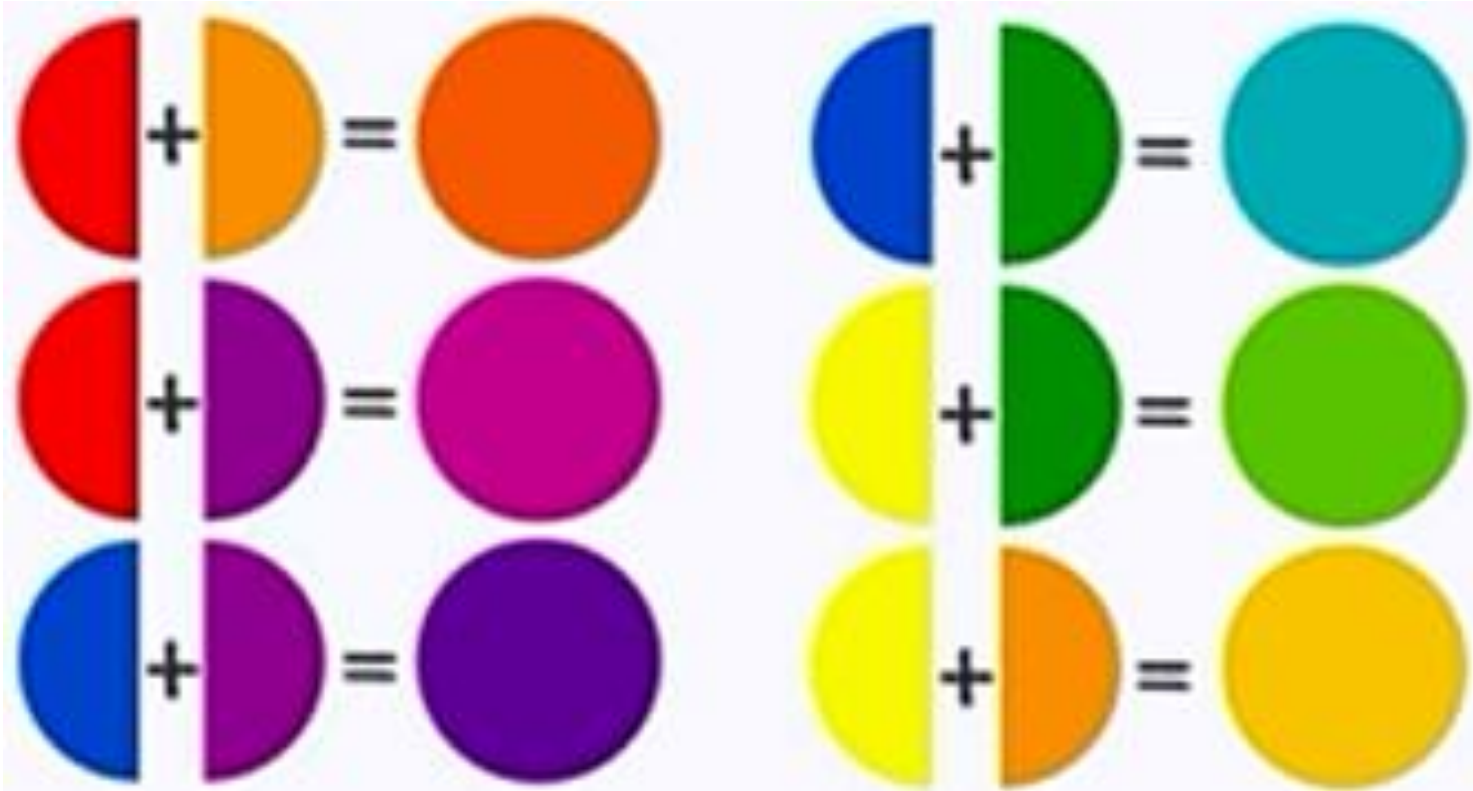

رنگ های میانی

ثالث

رنگ های ثالث یا ترکیبی بر روی چرخه
رنگ ایتن بین رنگ های اولیه و ثانویه
قرار می گیرند.

ترکیب یک رنگ اصلی و یک رنگ ثانویه

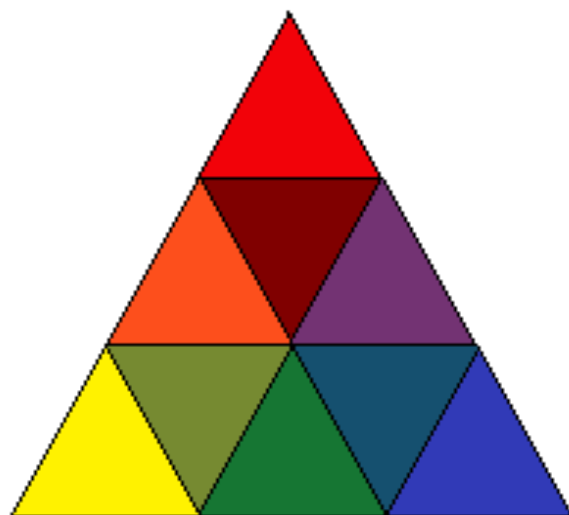

رنگهای قرمز-نارنجی ، قرمز- بنفش ، زرد- سبز ، زرد- نارنجی ، آبی- بنفش و آبی – سبز
از رنگهای اصلی و ثانویه با هم ترکیب شده و رنگهای مرتبه سوم را تشکیل می‌دهند .

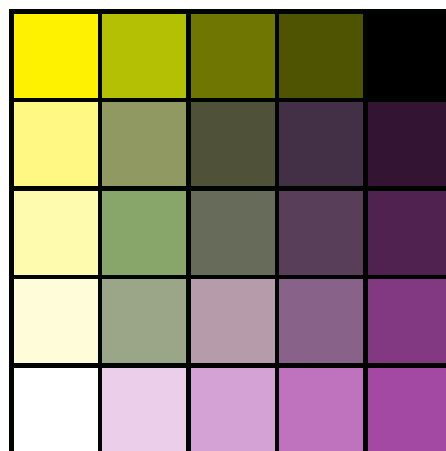

تمرین

انواع ترکیب های رنگی
• ترکیب نواری

• ترکیب مثلثی این مثلث معروف به مثلث جوزف آلبرت و شبیه مثلث گوته است.

• ترکیب مربعی

تنالیتہ

- درجات و پلہ های مختلف رنگی از لحاظ تیرگی و روشنی
- پرده های مختلف تاریک و روشن ما بین سفید تا سیاه در واقع همان پلہ های خاکستری

تنالیتہ های خاکستری و رنگی

نکته: پدیده ی تاریک و روشن در مورد تمامی رنگ ها نیز صدق می کند؛ زیرا هر رنگ دارای درجه ای از تیرگی یا روشنیت، که معادل خاکستری آن در حد فاصل مابین سفید تا سیاه وجود دارد.

تبدیل طرح رنگی به طرح سیاه سفید با همان درجه تیرگی و روشنایی

تمرین

تنالیتہ

